

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudkyně Mgr. Terezou Jachura Maříkovou ve věci žalobce: M [redacted] P [redacted] nar. [redacted] bytem [redacted] [redacted] právně zastoupen: Mgr. et. Mgr. Kamilou Mesiarkinovou, advokátkou se sídlem Orlí 27, Brno, proti žalované: Česká republika – Ministerstvo spravedlnost, se sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2, o náhradu škody a přiměřené zadostiučiní,

t a k t o :

- I. Řízení s e co do částky 62 712 Kč **z a s t a v u j e .**
- II. Soud **k o n s t a t u j e**, že neoprávněným trestním stíháním, vedeným u Okresního soudu v Blansku, sp. zn. [redacted] došlo k zásahu do práv žalobce na soukromý a rodinný život, zaručeného v článku 10 odstavce 2 Listiny základních práv a svobod.
- III. Soud **k o n s t a t u j e**, že neoprávněným zadržením žalobce dne [redacted] došlo k zásahu do jeho práv na osobní svobodu, zaručeného v článku 8 Listiny základních práv a svobod.
- IV. Žaloba s návrhem, aby soud konstatoval, že neoprávněným trestním stíháním, vedeným u Okresního soudu v Blansku pod sp. zn. [redacted] a právním řízením, vedeným Městem Blanskem, pod č.j. [redacted] došlo k významnému zásahu do práva žalobce na spravedlivý proces, zaručený v článku 38 odstavce 2, Listiny

základních práv a svobod, aby konstatoval, že správním řízením vedeným Městem Blanskem, pod č. j. [REDAKCE] došlo k významnému zásahu žalobce do práva na jeho soukromí a rodinný život, zaručeného v článku 10 odstavce 2 Listiny základních práv a svobod, **s e z a m í t á .**

- V. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci částku ve výši 1 450 Kč s 8,05% úrokem z prodlení ročně od 20. 2. 2016 do zaplacení a úrok z prodlení ve výši 8,05% ročně od 20. 2. 2016 do 29. 8. 2017 z částky 45 962 Kč do 15 dnů, od právní moci rozsudku.
- VI. Žaloba s návrhem, aby žalovaný byl povinen zaplatit žalobci částku ve výši [REDAKCE] Kč s příslušenstvím a příslušenství z částky 16 750 Kč, **s e z a m í t á .**
- VII. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 28.114 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobce Mgr. et Mgr. Kamily Mesiarkinové, advokátky.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhal po žalovaném zaplacení jednak náhrady škody v podobě ušlé mzdy ve výši [REDAKCE]-Kč, v podobě nákladů za právní pomoc a hotové výdaje ve výši 76.440,-Kč a jednak přiměřeného zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu ve výši 90.000,-Kč a konstatace, že bylo zasaženo do jeho základních lidských práv a svobod (konkrétně do práva na spravedlivý proces, do práva na soukromí a rodinný život), to vše v souvislosti s trestním stíháním proti jeho osobě. Žalobce ve svých tvrzeních uvedl, že usnesením policejního orgánu Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, územního odboru Blansko-Vyškov, první oddělení obecné kriminality Blansko ze dne 6. 6. 2014 bylo proti jeho osobě zahájeno trestní stíhání pro podezření ze spáchání trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí, ve smyslu ust. § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) tr. zákoníku. Následně byl podán k Okresnímu soudu v Blansku návrh na potrestání, přičemž tento usnesením ze dne 8.1.2015, č.j. [REDAKCE] rozhodl o postoupení věci jinému orgánu, a to konkrétně městu Blansku, neboť shledal, že nejde o trestný čin, avšak zažalovaný skutek by mohl být jiným orgánem posouzen jako přestupek nebo kárné provinění podle ust. § 222 odst.2 tr. ř. Posléze bylo proti žalobci vedeno správní řízení pod sp. zn. [REDAKCE] [REDAKCE] které bylo ukončeno konečným rozhodnutím správního orgánu ze dne 10. 04. 2015 a to tak, že přestupkové řízení bylo odloženo. Ve věci je pak podle názoru žalobce dána existence odpovědnostního titulu v podobě nezákonného rozhodnutí. Žalobce tak v rámci trestního řízení a správního řízení byl nucen dostavovat se k úkonům trestního a přestupkového řízení, zejména k výslechům, k hlavním líčením, k podání vysvětlení atd. a v důsledku účasti u těchto úkonů nemohl zcela jednoznačně vykonávat své zaměstnání. Naopak musel vynakládat čas a finanční prostředky na to, aby se těchto úkonů mohl účastnit. V průběhu obou řízení žalobce orgánům činným v trestním řízení a správním orgánům opakovaně předkládal podněty

směřující k zastavení trestního stíhání a přestupkového řízení, opakovaně deklaroval, že se nedopustil trestného činu ani přestupku, který mu byl přičítán a zdůrazňoval, že v žádném případě nejednal s úmyslem dopustit se trestného činu či přestupku, jehož spáchání mu bylo přisuzováno. Pokud by orgány činné v trestním řízení a správní orgány vzali v potaz všechny podněty a tvrzení žalobce a tyto řádně vyhodnotili, museli by dojít k závěru, že trestní stíhání ani přestupkové řízení není nikterak oprávněné. Po celou dobu trestního stíhání a přestupkového řízení bylo výrazně a dlouhodobě zasahováno do osobnostních práv žalobce. Došlo zejména k stigmatizaci žalobce, což pro něj mělo diskreditující účinky, neboť žalobce v této souvislosti byl stíhán pro trestný čin týrání osoby žijící ve společném obydlí, který je společností bezesporu vnímán jako čin velmi závažný a odsouzeníhodný. Došlo proto ke změně vnímání osoby žalobce ze strany společnosti, zvláště za situace, kdy žalobce byl díky vedenému řízení vykreslován jako násilník a hrubián, který fyzicky napadá vlastní ženu, a to i před svědky slyšenými v rámci přípravného a soudního řízení, když již s ohledem na charakter trestné činnosti, jež mu byla kladena za vinu, se jedná o osoby jemu blízké, případně osoby, jež s ním do tohoto okamžiku udržovali přátelské a pracovní vztahy. Orgány činné v trestním řízení rovněž kontaktovaly zaměstnavatele žalobce s žádostí o vyhotovení pracovního posudku na žalobce, přičemž tento fakt byl způsobilý poškodit dobrou pověst žalobce a poškodit jej v očích jeho přátel, známých spolupracovníků i širší veřejnosti. Také utrpěl rodinný život žalobce, neboť rodinní příslušníci žalobce museli více než rok žít v obavách o žalobcovu budoucnost, jelikož za spáchání trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí hrozila žalobci trestní sankce až 8 let odnětí svobody. Manželka žalobce navíc informaci o trestním stíhání a o trestném činu, za který byl obžalovaný stíhán, použila v rámci rozvodového řízení a v řízení o určení rodičovské odpovědnosti k nezletilým dětem, v důsledku čehož se žalobce v obou řízeních musel zpovídat z tvrzené trestné činnosti a zároveň se tím podstatně rozšířil okruh osob, které se o trestním stíhání vedeném proti žalobci dozvěděly. Toto mělo negativní vliv na psychický stav žalobce, když tento byl v posledním roce díky vedeným řízením vystavován enormní stresové zátěži. Navíc došlo k nevratnému zprětrhání většiny rodinných i přátelských vazeb žalobce, následkem čehož se žalobci nedostalo ani psychické podpory ze strany těchto blízkých a přátel. V souvislosti s nezákonně vedeným trestním stíháním proto žalobce nárokuje přiměřené zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu ve výši 90.000,-Kč, dále náhradu ušlé mzdy ve výši 11.499,-Kč a náhradu nákladů za právní pomoc, kterou si v souvislosti s trestním řízením a přestupkovým řízením zvolil a uhradil částkou ve výši 76.440,-Kč.

Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že nesporně skutečnost, že žalobce u něj dne 19. 8. 2015 uplatnil nárok na poskytnutí nemajetkové i majetkové újmy v celkové výši [REDAKCE] Kč. (náklady obhajoby ve výši 76.440,-Kč, ušlý zisk ve výši [REDAKCE] Kč, nemajetkovou újmu ve výši 150.000,-Kč a náklady na podání žádosti ve výši 19.120,-Kč). Po projednání žádosti pak žalovaný shledal, že ve věci není dána existence odpovědnostního titulu, což žalobci sdělil stanoviskem ze dne 9.5.2016. Žalovaný také nesporně skutečnost, že žalobce byl trestně stíhán na základě usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 6.6.2014 pro trestný čin týrání osoby žijící ve společném obydlí, kdy usnesením Okresního soudu v Blansku dne 8.1.2015 bylo rozhodnuto o postoupení věci k projednání Městskému úřadu v Blansku. Přestupkový orgán pak rozhodl dne 10. 4. 2015 o odložení přestupku, neboť nebyl podán návrh na jeho projednání. K důvodům,

proč ve věci neshledal odpovědností titul, žalovaný uvedl, že při posuzování nároku na náhradu škody a nemajetkové újmy je podstatné, že poškozený se nedopustil protiprávního jednání. Nárok na náhradu škody z nezákonného rozhodnutí je možno účastníku, který jej uplatňuje, přiznat pouze za situace, kdy bylo proti němu vedeno trestní stíhání pro jednání, které se ukázalo být jednáním dovoleným. Okolnost, že postižená osoba nepodala návrh na projednání přestupku, by sama osobě neměla zakládat právo pachatele na odškodnění. V tomto směru pak žalovaný odkázal na judikaturu Nejvyššího soudu ČR. Z výše popsaného se podává, že pakliže trestní věc neskončila zproštěním obžaloby, ale byla postoupena k přestupkovému řízení a ani následné přestupkové řízení nebylo zastaveno proto, že by jednání žalobce bylo z hlediska přestupkového zákona dovolené, ale že poškozená (manželka) nepodala v zákonné lhůtě návrh na projednání tohoto jednání jako přestupku, není ve věci dán odpovědnostní titul ve formě nezákonného rozhodnutí. Přiznání práva na náhradu škody způsobené trestním stíháním by navíc v případě, kdy se trestně stíhaná osoba dopustila protiprávního jednání odpovídajícího skutkové podstatě trestného činu či přestupku, bylo v příkrém rozporu se zásadou ex inuria ius non oritur. Na posuzovaný případ lze též analogicky aplikovat ust. § 12 odst. 1, písm. d) zák.č. 82/1998 Sb., podle kterého právo na náhradu škody nevznikne, pokud trestní stíhání bylo zastaveno z důvodů uvedených ve zvláštním předpisu (tímto důvodem je mimo jiné i zastavení trestního stíhání, bylo-li trestní stíhání podmíněno souhlasem poškozeného a souhlas nebyl dán nebo byl vzat zpět dle § 11 tr.ř. ve spojení s ust. § 172 odst.1, písm.d) tr.ř.).

Městský soud v Praze usnesením ze dne 13. 7. 2017 zrušil rozsudek soudu prvního stupně ze dne 12. 10. 2016, č. j. 28 C 40/2016 – 57, kterým soud Uvedenou žalobu zamítl z důvodu neexistence odpovědnostního titulu v podobě nezákonného rozhodnutí. Odvolací soud ve svém odůvodnění uvedl, že otázka, zda se žalobce dopustil přestupku, nemůže mít vliv na posouzení nezákonnosti usnesení a zahájení trestního stíhání a tím ani na založení odpovědnosti státu za újmu jím způsobenou, neboť přestupkové řízení není pokračování (kontinuitou) trestního stíhání. V tomto směru odkázal na judikaturu Nejvyššího soudu ČR ze dne 18. 10. 2016, sp. zn. 30 Cdo 477/2015, ve kterém se uvádí, že za nezákonné ve smyslu § 8 odst. 1 zákona je třeba považovat usnesení o zahájení trestního stíhání i v případě, kdy trestní stíhání skončí postoupením věci do přestupkového řízení a že přestupkové řízení není v takovém případě pokračováním trestního stíhání a výsledek přestupkového řízení je z hlediska splnění podmínek odpovědnosti státu za újmu způsobenou uvedeným trestním stíháním nerozhodný. Uložil tak soudu prvního stupně, aby věc znovu projednal a rozhodl s tím, že je nutné nahlížet na usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 6. 6. 2014 jako na nezákonné rozhodnutí.

Po tomto rozhodnutí Městského soudu v Praze žalovaný přehodnotil své stanovisko s tím, že usnesení o zahájení trestního stíhání v daném případě je nutné považovat za nezákonné rozhodnutí. Znovu tedy projednal žádost žalobce dne 25. 8. 2017, kdy v souvislosti s vydáním nezákonného rozhodnutí v trestním řízení přiznal žalobci částku ve výši 45.962 Kč, jakožto náhradu za vynaložené náklady na obhajobu. Za úkony právní služby pak podle názoru žalovaného nebylo možné přiznat za tyto úkony právní služby:

- úkon ze dne 22. 4. 2014 – účast u výslechu poškozené včetně cestovného a ztráty času, neboť k úkonu došlo před vydáním usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 6. 6. 2014. Z tohoto důvodu nebylo možné přiznat ani úkon ze dne 23. 4. 2014 – porada, úkon ze dne 7. 5. 2014 – porada a úkon ze dne 22. 5. 2014 – porada,
- úkon ze dne 12. 6. 2014 – stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání, kdy v daném případě náleží odměna toliko ve výši ½ sazby,
- úkon ze dne 11. 7. 2014 – porada ze dne 22. 10. 2014, porada ze dne 11. 11. 2014, kdy za tento úkon náleží toliko odměna za 1 úkon právní služby,
- úkon ze dne 20. 11. 2014 – písemné podání ve věci samé nejedná se o úkon právní služby, kdy návrh na provedení důkazu fotografiemi mohl být přímo při hlavním líčení proveden. Jedná se tedy o neúčelný úkon.

Pokud jde o nárok žalobce na ušlý zisk, dospěl žalovaný k závěru, že nelze mít za prokázány vznik škody ve sféře žalobce, kdy podle výplatních lístků čerpal žalobce v předmětných dnech trestního řízení řádnou dovolenou, za kterou mu byla vyplacena náhrada mzdy. Za nezákonně vedené trestní stíhání pak žalovaný vyslovil konstataci porušení práva jako dostatečnou satisfakci. Zdůraznil, že trestní věc neskončila zproštěním obžaloby, ale byla postoupena k přestupkovému řízení. Ani následné přestupkové řízení nebylo zastaveno, proto, že by jednání žalobce bylo z hlediska přestupkového zákona „dovolené“, ale z důvodu, že poškozená (manželka) nepodala v zákonné lhůtě návrh na projednání jednání jako přestupku.

Žalobce podáním ze dne 23. 11. 2017 doplnil skutková tvrzení stran nároku na náhradu škody z titulu ušlého zisku s tím, že v době nutné pro absolvování jednotlivých úkonů trestního řízení čerpal dovolenou v zaměstnání, během níž pobíral náhradu mzdy. Čerpání dovolené pak bylo přímým důsledkem trestního řízení, bez něž by žalobce dovolenou nečerpal a svůj zákonný nárok na ni by uplatil ve zcela jiný okamžik a za zcela odlišných okolností. Čas, který mohl žalobce věnovat řádnému výkonu zaměstnání, potažmo svému kariéernímu růstu a tím i zvyšování svých zisků, byl žalobce nucen promarnit účastí na úkonech trestního řízení a následně správního řízení. Částka proto vychází ze součinu počtu hodin reálného času, který byl nucen věnovat jednotlivým úkonům jeho neoprávněného trestního stíhání v souhrnné délce 33,75 hodin a průměrného dosahování hrubého výdělku žalobce. Tato náhrada pak žalobci náleží buď jako náhrada za vyčerpanou dovolenou, která sama o sobě může být vnímána jako majetková hodnota nebo jako náhrada nemajetkové újmy způsobené tím, že v daném roce byl žalobce nucen dovolenou čerpat i v souvislosti s trestním řízením na místo toho, aby tento čas, primárně určený na zotavenou, odpočinek trávil se svojí rodinou a dětmi. Dále žalobce v tomto podání vzal žalobu částečně zpět co do částky 45.962 Kč z titulu náhrady nákladů trestního řízení, které mu žalovaný uhradil a dále co do částky ve výši 16.750 Kč opět z titulu náhrady trestního řízení, když v tomto rozsahu se ztotožnil s právním názorem žalovaného – stran odměny za sepsání stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání a stran odměny konaných porad, kdy shledal, že za porady mu náleží toliko jeden úkon právní služby. Spornými úkony proto nadále zůstaly

- úkon ze dne 22. 4. 2014 – účast u výslechu poškozené, úkon ze dne 23. 4. 2014 – porada s klientem, úkon ze dne 7. 5. 2014 – porada s klientem, ze dne 22. 5. 2014 –

porada s klientem a písemné podání ze dne 20. 11. 2014, včetně příslušných režijních paušálů a 300 Kč a u úkonu účasti na výslechu poškozené dne 22. 4. 2014 ještě náhrada za promeškaný čas ve výši 400 Kč a jízdné ve výši 328 Kč.

Mezi účastníky řízení byla nesporná skutečnost, že proti žalobci bylo usnesením policejního orgánu, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, územního odboru Blansko – Vyškov, 1. oddělení obecné kriminality Blansko, ze dne 6.6.2014 zahájeno trestní stíhání pro podezření ze spáchání trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí dle § 199 odst.1, odst.2,písm.b) tr. zák. Posléze byl podán návrh na potrestání k Okresnímu soudu v Blansku dne 14.10.2014. Usnesením Okresního soudu v Blansku ze dne 8.1.2015,č.j. [REDAKCE] bylo rozhodnuto o postoupení věci jinému orgánu – Městu Blansku, komisi k projednávání přestupků. Následně bylo správní řízení odloženo na základě rozhodnutí Městského úřadu v Blansku ze dne 10. 4. 2015. Žalobce se se svým nárokem na náhradu škody a nemajetkové újmy předběžně obrátil na žalovaného dne 19. 8. 2015, v celkové výši [REDAKCE],-Kč, kdy po projednání této žádosti nebylo žalovaným žalobci ničeho přiznáno, což mu bylo sděleno stanoviskem ze dne 9. 5. 2016. Žalovaný pak doprojednal nárok žalobce dne 25. 8. 2017, kdy na nákladech obhajoby žalobci plnil částku ve výši 45.962 Kč, dne 29. 8. 2017 v souvislosti s právním zastoupením žalobce v rámci trestního řízení.

Soud provedl dokazování usnesením Okresního soudu v Blansku ze dne 8. 1. 2015, č. j. [REDAKCE] a usnesením Města Blansko (komise k projednávání přestupků) o odložení věci ze dne 10. 4. 2015. Z těchto listinných důkazů vzal soud za prokázané, že Okresní soud v Blansku uzavřel, že se nejedná o trestný čin týrání osoby žijící ve společném obydlí ve smyslu ust. § 199 odst.1,odst.2 písm. b) tr. zák., avšak jednání žalobce by mohlo být jiným orgánem posouzeno jako přestupek. Z tohoto důvodu rozhodl o postoupení věci jinému orgánu dle ust. § 222, odst. 2, tr. ř. Ve správním řízení bylo rozhodnuto o odložení věci, neboť manželka žalobce jakožto poškozená, nepodala v zákonné lhůtě návrh na projednání uvedeného jednání jako přestupku, což je nutné proto, aby jednání žalovaného mohlo být v rámci přestupkového řízení, posouzeno.

Dále soud provedl dokazování zprávou z výjezdu Policie ČR ze dne [REDAKCE] (č. 1. 3), úředním záznamem o podání vysvětlení – B [REDAKCE] Š [REDAKCE] (č. 1. 44 a 45), K [REDAKCE] Š [REDAKCE] (č. 1. 47 a 48), P [REDAKCE] V [REDAKCE] (č. 1. 50 až 51), K [REDAKCE] D [REDAKCE] (č. 1. 22 až 24), I [REDAKCE] P [REDAKCE] (č. 1. 30 až 33), T [REDAKCE] K [REDAKCE] (č. 1. 26 až 28), P [REDAKCE] W [REDAKCE] (č. 1. 57 až 60), A [REDAKCE] W [REDAKCE] (č. 1. 53-55), N [REDAKCE] P [REDAKCE] (č. 1. 42 až 43), Z [REDAKCE] P [REDAKCE] (č. 1. 40 – 41), s tím že tyto listinné důkazy měly prokazovat seznam osob, které byly v rámci trestního stíhání žalobce vyslýchány a tedy kontaktovány a seznámily se s tím, pro co byl žalobce trestně stíhán. Dále provedl soud dokazování sdělením soudu ze dne 20. 11. 2014 (č.l. 227 – 228), dotazem Policie České republiky, ze dne 26. 5. 2014, zprávou společnosti [REDAKCE] ze dne 19. 6. 2014 (č. 1. 165), stručným záznamem o průběhu hlavního líčení (č. 1. 348 až 351), výplatním lístkem - duben 2014, květen 2014, červen 2014, červenec 2014, srpen 2014, září 2014, prosinec 2014, leden 2015, říjen 2014, listopad 2014, červenec 2014 a stanoviskem žalovaného ze dne 25. 8. 2017, vč. vypořádání závazků a pohledávek. Z těchto listinných důkazů má soud za prokázané, že Policie ČR činila u žalobce doma zásah dne [REDAKCE] V rámci jeho trestního stíhání byli

vyslechnuti svědci B [redacted] Š [redacted], K [redacted] Š [redacted], P [redacted] V [redacted] K [redacted], D [redacted] I [redacted] P [redacted], T [redacted] K [redacted], P [redacted] W [redacted], A [redacted] W [redacted], N [redacted] P [redacted] a Z [redacted] P [redacted], a to i v hlavním líčení. Policie ČR pak činila dotaz na zaměstnavatele žalobce – společnost [redacted]. Tato se vyjádřila tak, že žalobce je jejich zaměstnancem od [redacted] pracuje na pozici [redacted]. Pracovní poměr žalobce z důvodu trestního stíhání nebyl ukončen, naopak zaměstnavatel chtěl žalobce udržet v jejich týmu. K osobě žalobce uvedl, že pracuje na vysoké úrovni, podává nadstandardní výkony a díky své přátelské povaze je oblíben. Z kázeňského hlediska pak nemá žádné problémy. Jeho základní hrubý měsíční plat je [redacted] Kč. Žalobce čerpal dovolenou v dubnu 2014, květnu 2014, červnu 2014, červenci 2014, prosinci 2014, v říjnu 2014, listopadu 2014 a lednu 2015.

Podle ust. § 1 zákona stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu způsobenou při výkonu státní moci. Podle ust. § 5 písm. a), b) zákona stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, a za škodu, která byla způsobena nesprávným úředním postupem. Podle ust. § 7 odst. 1 zákona mají právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda. Podle ust. § 8 odst. 1 zákona nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán. Podle ust. § 31 odst. 1, 2 zákona, náhrada škody zahrnuje takové náklady řízení, které byly poškozeným účelně vynaloženy na zrušení nebo změnu nezákonného rozhodnutí nebo na nápravu nesprávného úředního postupu. Náhradu nákladů řízení může poškozený uplatnit jen tehdy, jestliže neměl možnost učinit tak v průběhu řízení na základě procesních předpisů, anebo jestliže mu náhrada nákladů takto již nebyla přiznána. Podle odst. 3 zákona jsou náklady zastoupení součástí nákladů řízení. Zahrnují účelně vynaložené hotové výdaje a odměnu za zastupování. Výše této odměny se určí podle ustanovení zvláštního právního předpisu o mimosmluvní odměně. Podle ust. § 26 zákona, pokud není stanoveno jinak, řídí se právní vztahy upravené v zákoně občanským zákoníkem („o.z.“). Podle ust. § 31a odst. 1 zákona bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 cit. ust. se zadostiučinění poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédně k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Podle ust. § 2952 o. z. hradí se skutečná škoda, a to co poškozenému ušlo (ušlý zisk).

Vzhledem k tomu, že žalobce vzal na svou na žalobu co do částky ve výši 62.712 Kč zpět, postupoval soud podle ust. § 96 odst. 1 o. s. ř. a řízení stran této částky zastavil výrokem I. rozsudku.

Po provedeném dokazování a s odkazem na závazný právní názor Městského soudu v Praze posoudil soud věc po právní stránce následovně – soudní judikaturou navazující na rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 2. 1990 ze dne 23. 2. 1990, sp. zn. 1 Cz 6/90 publikovaný pod č. 35 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, ročník 1991, byl pomocí extenzivního výkladu zákona konstituován v souvislosti se zahájením (vedením) trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsouzením, nejen k náhradě škody (majetkové újmy), ale i náhradě újem nemajetkové povahy vztahovaných jak k tzv. nezákonnému (v odškodňovacím smyslu) trestnímu stíhání, tak i omezení osobní svobody (trestně stíhané osoby typicky vazbou) v rámci trestního stíhání. Za nezákonné rozhodnutí ve smyslu § 8 odst. 1 zákona je třeba považovat usnesení o zahájení trestního stíhání i v případě, kdy trestní stíhání skončí postoupením věci do přestupkového řízení (viz. rozhodnutí Nejvyššího soudu, sp. zn. 30 Cdo 4669/2014), jako v tomto případě.

Jak již bylo vyloženo shora odpovědnostní titul v podobě nezákonného rozhodnutí ve věci je dán, když žalobce byl, jak nutno dovodit z výsledku trestního stíhání, nezákonně trestně stíhán. Pokud se jedná o existenci dalšího odpovědnostního předpokladu představovaného vznikem (nemajetkové, morální) újmy, je zde situace složitější, neboť újma na straně poškozeného se nepresumuje (na rozdíl od nepřiměřené délky řízení, což platí i v případě vazby) a musí být prokázána, není-li zjevné, že by stejnou újmu utrpěla jakákoliv osoba, která by byla danou skutečností postížena a šlo by tedy o notorietu, kterou dokazovat netřeba (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 15. 3. 2012, sp. zn. 30 Cdo 255/2009, ze dne 3. 7. 2012, sp. zn. 30 Cdo 428/2011). Vznik imateriální újmy (jakkoliv je trestní stíhání spojeno s jistým individuálním „diskomfortem“ trestně stíhaných osob, viz např. rozhodnutí Ústavního soudu sp.zn. IV. ÚS 428/2005), není na místě presumovat, ale prokazovat, stejně tak jako intenzitu (případně) újmy odůvodňující peněžní odškodnění. Při stanovení formy a výše odškodnění vycházel soud z již ustálené judikatury Nejvyššího soudu (srov. zejm. rozhodnutí sp.zn. 30 Cdo 2357/2010 ze dne 11.1.2012 či sp.zn. 30 Cdo 914/2011 ze dne 31.5.2012), jež formuluje zásadní závěr, že „při úvaze o formě a výši odškodnění za nezákonně vedené trestní stíhání je třeba přihlídnout ke třem základním kritériím, kterými zpravidla jsou: povaha trestní věci, celková délka trestního řízení a následky v osobní sféře poškozené osoby“.

Žalobce byl trestně stíhán pro podezření ze spáchání trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle ust. § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) trestního zákoníku. Okresního soudu v Blansku následně shledal, že nejde o trestný čin, avšak skutek by mohl být jiným orgánem posouzen jako přestupek nebo kárné provinění. Z tohoto důvodu věc postoupil k projednání jinému orgánu, a to městu Blansku, který věc odložil z důvodu, že nebyl podán v příslušné lhůtě návrh poškozené na projednání přestupku. Soud tedy vyšel z toho, že žalobce předmětný skutek spáchal (viz. usnesení Okresního soudu v Blansku ze dne 8. 1. 2015, č. j. ██████████), přičemž tento nebyl trestným činem, avšak mohl být přestupkem. V této souvislosti soud odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 17. 1. 2013, sp. zn. 30 Cdo 1777/2012 podle kterého: „došlo-li k pravomocnému zastavení trestního stíhání či ke zproštění obžalovaného obžaloby, dovozuje se odpovědnost státu za škodu či nemajetkovou újmu způsobenou rozhodnutím o zahájení trestního stíhání právě z toho, že při takovém výsledku trestního stíhání je třeba mít za to, že osoba obviněná trestný čin nespáchala, a

že proti ní nemělo být vzneseno obvinění. Neposuzuje se přitom správnost postupu orgánů činných v trestním řízení při zahájení trestního stíhání, rozhodující je výsledek trestního stíhání. Specifické okolnosti v konkrétním případě spočívající v chování či jednání obviněného (obžalovaného), které nelze podřadit pod § 12 zák. č. 89/1998 Sb., lze ovšem zohlednit při stanovení formy, případně výše zadostiučinění podle § 31a odst. 2 zmíněného zákona. Stejně tak je třeba při stanovení formy a výše zadostiučinění posoudit postup orgánů činných v trestním řízení.“ V této souvislosti také soud upozorňuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 26. 11. 2013, sp. zn. 30 Cdo 3870/2012, které hovoří mj. o tom, že „při stanovení formy či výše zadostiučinění vychází především z povahy trestní věci, z délky trestního stíhání a především dopadu trestního stíhání do osobní sféry poškozené osoby (viz. shora). Forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tj. její přiznání je nad rámec konstatování porušení práva na místě pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat“. Vzhledem k tomu, že se žalobce jednání, které mu bylo obžalobou kladeno za vinu dopustil, avšak toto jednání nebylo takové intenzity, že by naplňovalo znaky trestného činu, dospěl soud k závěru, že právě tyto okolnosti žalobcova případu spočívající právě v chování žalobce, které nelze podřadit pod chování poškozeného podle ust. § 12 odst. 1 zákona, jež vylučuje odškodnění, musí být zohledněny právě ve formě a případně výši zadostiučinění. Podle názoru soudu jednání žalobce bylo zásadní, byť nebylo takového charakteru, aby naplňovalo znaky trestného činu, avšak proběhlo a soud je proto názoru, že by nebylo spravedlivé, pakliže se žalobce jednání na poškozené dopustil, aby se žalobci dostala finanční satisfakce. Soud je přesvědčen, že jako vhodné je přiměřené zadostiučinění ve formě konstatování zásahu do osobnostního práva na soukromí a rodinný život, neboť je obecně zřejmé, že vedeným trestním stíháním k takovýmto zásahům (do rodinného a osobního života) standardně dochází. Navíc ze strany žalovaného se žalobci dostalo pouze obecného konstatování o vydání nezákonného rozhodnutí a proto konstatování v podrobném znění, jak nárokoval žalobce, je zcela namístě. Z tohoto důvodu pak soud z provedeného dokazování, jež se týkalo nároku na nemajetkovou újmu z titulu nezákonné vedeného trestního stíhání, nezjistil pro spor žádné podstatné skutečnosti, když jako vhodné a dostačující se soudu jevilo právě konstatování porušení shora uvedeného práva žalobce, aniž by bylo nutné prokazovat míru intenzity zásahu do žalobcových osobnostních práv. Také soud konstatoval, že neoprávněným zadržením žalobce dne [REDAKCE] došlo k zásahu do jeho práva na osobní svobodu, zaručenou ve článku 8 Listiny základních práv a svobod, kdy vyšel z výsledku vedeného trestního stíhání, tedy z toho, že trestní stíhání nemělo být vůči žalobci vůbec zahájeno a tedy v této souvislosti žalobce neměl být ani zadržen. Zadržení pak zcela jistě zasahuje do práv jedince na osobní svobodu. Soud však v této souvislosti neshledal, že by tento zásah byl výrazný (slovo, které žalobce uvedl ve svém žalobním petitu), ani žalobní tvrzení tomu neodpovídala, proto tomu upravil výroky rozsudku (výrok II. a III.) a toto slovo vypustil. Naopak výrokem III. soud zamítl žalobu s návrhem, aby konstatoval, že v trestním a správním řízení došlo k zásahu práva žalobce na spravedlivý proces, neboť k žádnému takovému zásahu nedošlo, když žalobce ani netvrdil, čím se tak mělo stát a ani neprokazoval, když naopak z průběhu a výsledku trestního stíhání je zřejmé, že se žalobci spravedlivého procesu dostalo, neboť jeho původně vedená trestní věc byla postoupena na přestupek a správní řízení následně po naplnění podmínek pro odložení věci, bylo odloženo. Soud také zamítl žalobu, když žalobce chtěl konstatovat, že vedeným správním řízením došlo k významnému zásahu

žalobce do práva na jeho soukromí a rodinný život, když správní řízení vůbec nebylo zahájeno (když poškozená nepodala návrh na projednání věci). Vzhledem k této podstatné skutečnosti nemohlo jím být ani zasaženo do jakýchkoliv práv žalobce.

Pokud jde o náhradu škody v podobě vynaložených nákladů na obhajobu, tento vyplývá z ust. § 7 odst. 1 a ust. § 8 odst. 1 zákona, kdy poškozený má nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím představující vynaložené náklady na zrušení nebo změnu nezákonného rozhodnutí ve smyslu ust. § 31 odst. 1 zákona. Podle ust. § 31 odst. 3 zákona náklady právního zastoupení jako součást nákladů řízení zahrnují účelně vyložené hotové výdaje a odměnu za zastupování, jejichž výše se určí podle ustanovení advokátního tarifu upravující mimosmluvní odměnu. Ostatně toto nebylo mezi účastníky řízení sporné, když v rámci mimosoudního projednání žalovaný žalobci na nákladech řízení v souvislosti s předmětným trestním stíháním zaplatil celkem částku ve výši 45.962 Kč, o kterou vzal žalobce zpět. Dále vzal žalobce zpět i částku ve výši 15.750 Kč představující rovněž nárok na náhradu škody v podobě vynaložených nákladů trestního řízení. Jednotlivé žalobcem specifikované úkony právní služby, které zůstaly předmětem sporu, pak byly co do jejich provedení základu a sazby za jeden úkon právní služby, nesporné. V rozepři mezi účastníky řízení zůstaly vyjmenované úkony (viz. shora), pokud šlo o jejich účelnost a právní posouzení. K úkonům ze dne 22. 4. 2014, ze dne 23. 4. 2014, ze dne 7. 5. 2014 a ze dne 22. 5. 2014 soud uvádí, že se jednalo o úkony právní služby, které předcházely vydání usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 6. 6. 2014. Předcházely tedy samotnému aktu v podobě zahájení trestního stíhání, a proto nemohou být v příčinné souvislosti s vydaným nezákonným rozhodnutím v podobě usnesení o zahájení trestního stíhání. Nejedná se tedy o úkony právní služby, které by mohly být ve smyslu shora citovaných zákonných ustanovení odškodněny pro absenci příčinné souvislosti mezi nezákonným rozhodnutím a vznikem škody, když lze odškodnit pouze újmu za splnění všech předpokladů tj. existence nezákonného rozhodnutí, vznik škody a příčinná souvislost mezi nezákonným rozhodnutím a vznikem. U úkonu právní služby ze dne 20. 11. 2014 – písemné podání ve věci samé, soud uvádí, že tento shledal jako účelně vynaložený, když obsahoval návrhy a důkazy, kterými se žalobce v řízení bránil, avšak posoudil jej podle ust. § 11 odst. 2 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 ve spojení s odst. 3 citované vyhlášky. Za tento úkon proto soud žalobci přiznal mimosoudní odměnu ve výši jedné poloviny tj. částku ve výši 1.150 Kč, včetně příslušného režijního paušálu ve výši 300 Kč.

U požadavku na náhradu škody v podobě ušlého výdělku, soud opět uvádí, že předpokladem odpovědnosti státu za škodu (kdy tato odpovědnost je objektivní), je potřebné naplnění těchto tří podmínek: 1) existence nezákonného rozhodnutí, 2) vznik škody a 3) příčinná souvislosti mezi nezákonným rozhodnutím a vznikem škody. Tyto podmínky pak musí být splněny zároveň. Podle shora citovaných ustanovení občanského zákoníku, se hradí skutečná škoda a to, co poškozenému ušlo (ušlý zisk). Škodu tedy chápeme jako majetkovou újmu vyjádřitelnou v penězích a je proto penězi nahraditelná. Jedná se o újmu, jež vznikla ve sféře poškozeného. Takovouto újmu se rozumí především majetková újma spočívající jednak v konkrétním zmenšení již existujícího majetku poškozeného, jakožto i to, o co se sice majetek poškozeného nezmenšil, ale na druhé straně ani nerozmnožil, ač by bylo jinak logické a očekávatelné (ušlý zisk). V kontextu citovaných ustanovení a samotných tvrzení žalobce, je zřejmé, že zde není dána existence jednak příčinné souvislosti a jednak

vzniku škody, jakožto podmínek pro odpovědnost žalovaného. Žalobce v uvedených dnech, resp. měsících, čerpal dovolenou na zotavenou na základě svého dobrovolného rozhodnutí, nikoliv proto, že by k tomu byl v důsledku vedeného trestního stíhání zaměstnavatelem nucen. Také žalobci v době, kdy čerpal dovolenou, mu za ni byla poskytnutá náhrada mzdy a žalobci proto žádná škoda v podobě ušlého zisku ani vzniknout nemohla. Z těchto uvedených důvodů soud i tento nárok zamítl jako neopodstatněný.

Pokud jde o úrok z prodlení, který byl žalobce přiznán, vycházel soud z ust. § 513, § 1968, § 1970 ve spojení s ust. § 14 odst. 1 a ust. § 15 odst. 1, 2 zák. č. 82/1998 Sb., podle kterého má žalovaný zákonnou šestiměsíční lhůtu pro vyřízení předběžně uplatněného nároku. Nároky, které v rámci svého posouzení uzná, pak musí uhradit do šesti měsíců od uplatnění nároku. Teprve až uplynutím těchto lhůt se proto může žalovaný dostat do prodlení. Vzhledem k tomu, že žalobce svůj nárok na náhradu škody a nemajetkové újmy u žalovaného uplatnil dne 19.8.2015, mohl se žalovaný dostat do prodlení až dnem 20.2.2016 (u soudem přiznané částky ve výši 1.450,- Kč). K výplatě přiznaného nároku žalovaným v rámci jeho předběžného uplatnění (částka ve výši 45.962,- Kč – náklady obhajoby) došlo dne 29.8.2017. Úrok z této částky proto žalobci náleží od 20.2.2016 do 29.8.2017. Výše úroku z prodlení, kterou žalobce požadoval, pak odpovídá ust. § 2 nař. vlády 351/2013 Sb., kterým se určuje výše úroků z prodlení.

Vzhledem k tomu, že předmětem žaloby byly dva samostatné nároky (nárok na náhradu škody a nemajetkové újmy), čemuž by měly odpovídat i náklady řízení (dvojí sazba), vycházel soud při určení náhrady nákladů řízení (náhrada škody) z ust. § 146 odst. 2, věta druhá o. s. ř. podle něhož jestliže některý z účastníků zavinil, že řízení muselo být zastaveno, je povinen hradit jeho náklady, byl-li však pro chování žalovaného vzat zpět návrh, který byl podán důvodně, je povinen hradit náklady řízení žalovaný, ve spojení s ust. § 142 odst. 2 o. s. ř., podle něhož měl-li účastník ve věci úspěch jen částečný, soud náhradu nákladů poměrně rozdělí, popřípadě vyloví, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů právo. Žalobce (u nároku na náhradu škody) vzal část žaloby zpět v důsledku chování žalovaného (částka 45.962,- Kč) a částečně zavinil zpětvzetí žaloby (částka ve výši 16.750,- Kč) a ve zbytku nároku byl úspěšný ještě do částky 1.450,- Kč. Žalobce tak měl, pokud šlo o nárok na náhradu škody, úspěch v 54% a žalovaný v 46%. Soud proto rozhodl, že zde žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

U nároku na nemajetkovou újmu, postupoval soud u stanovení nákladů řízení podle § 142 odst. 1 o. s. ř., podle něhož účastník, který měl ve věci plný úspěch, přiznal soud náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování, nebo bránění práva proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl, v kontextu s usnesením Nejvyššího soudu ze dne 29. 1. 2014, sp. zn. 30Cdo 3378/2013, podle něhož i částečné vyhovění žaloby v podobě poskytnutí morálního zadostiučinění (konstatace), je ve svém důsledku plným úspěchem žalobce ve věci. Žalobce má proto ve vztahu k žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení se skládají z nákladů před soudem I. stupně v podobě mimosmluvní odměny advokáta ve výši 18.600,-Kč podle ustanovení § 11 odst. 1, ustanovení § 7 a ustanovení § 9 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (6 úkonů

právní služby po 3.100,-Kč – převzetí věci, sepsání žaloby, doplnění žaloby a 3x účast u jednání), z náhrady hotových výdajů ve výši 1.800,-Kč podle ustanovení § 13 odst. 1,3 ve spojení s ustanovením § 11 odst. 1 písm. a), d), g) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (6 úkonů právní služby po 300,-Kč – převzetí věci, sepsání žaloby, doplnění žaloby a 3x účast u jednání), náhrady za promeškaný čas ve výši 3.600,- Kč podle ust. § 14 odst. 1 písm. a), odst. 3 vyhlášky, v souvislosti s cestou na trase Brno - Praha a zpět (2 hodiny 45 minut), k jednání konaném dne 12.10.2016, dne 18.10.2017 a 6.12.2017 (12 započatých půlhodin á 100,- Kč x 3), daně z přidané hodnoty ve výši 5.040,- Kč (21%), již je právní zástupkyně žalobce plátcem a nákladů řízení před soudem II. stupně v podobě mimosmluvní odměny advokáta ve výši 3.100,- Kč podle ustanovení § 11 odst. 1, ustanovení § 7 a ustanovení § 9 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (1 úkon právní služby po 3.100,- Kč – sepsání odvolání) a z náhrady hotových výdajů ve výši 300,- Kč podle ustanovení § 13 odst. 1,3 ve spojení s ustanovením § 11 odst. 1 písm. k) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (1 úkon právní služby po 300,-Kč – spis odvolání) a daně z přidané hodnoty ve výši 714,- Kč (21%), již je právní zástupkyně žalobce plátcem . Cestovné soud žalobci nepřiznal, neboť tento nedoložil soudu technický průkaz vozidla, se kterým byly cesty k nařízeným jednáním vykonány

Lhůtu k plnění pak soud stanovil podle ust. § 160 odst. 1 o. s. ř. s přihlédnutím k tomu, že finanční prostředky žalovaného jsou vázány na státní rozpočet, kdy je nutná další doba pro jejich uvolnění. Tuto skutečnost soud reflektoval v poskytnutí další lhůty k plnění.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Nesplní-li povinný dobrovolně svou povinnost, může oprávněný podat návrh na výkon rozhodnutí nebo nařízení exekuce.

V Praze dne 11. prosince 2017

Mgr. Tereza Jachura Maříková v.r.
soudkyně

Za správnost vyhotovení:
Milada Bryndová